

Andraž Arko OFM

KRIŽEV POT NAŠIH ODNOSOV

UVOD

Jezus me vabi, naj vsak dan vzamem svoj križ na svoje rame in ga nosim za njim. Pri tem lahko človek pogosto pomisli na dejstvo, da je Jezus nosil križ le malo časa, tik pred smrtjo, jaz pa naj bi križ nosil vse življenje.

Ampak Jezus je nosil križ ves čas svojega zemeljskega življenja; križ, ki smo mu ga naložili mi, ljudje, tudi jaz, ki sem zavrgel njega, ki je med nas prinesel veselo oznanilo; križ, ki ga je najbolj bolel zato, ker ljubezen ni bila ljubljena.

Ali se nekaj podobnega ne dogaja tudi v mojih odnosih?

Saj tudi jaz pogosto doživljam odnose z bližnjimi kot križ, včasih prijeten, včasih p neznansko težak.

Gospod, rad bi sprejel križ, a kaj, ko je včasih tako težko.

Rad bi bil tvoj učenec, pa včasih sploh ne gre.

Gospod, ob postajah tvojega križevega pota se želim tudi sam srečati s svojim križem, ga voljno sprejeti in pogumno nositi za teboj.

I. postaja: Pilat obsodi Jezusa na smrt

Kolikokrat sem jaz tisti, ki obsojam?

Obsojam svoje bližnje, svoje brate in sestre, sosede, prijatelje, znance, sošolce in sodelavce.

Obsojam tiste, ki se ne skladajo z mojimi pogledi in prepričanji o obnašanju, vedenju in ravnanju, kakršno se spodobi za kristjana.

Obsojam vse tiste, ki se po mojem prepričanju vedno silijo v ospredje, ki si želijo, da bi jih vsi hvalili,

ki se želijo potuhniti, ki se želijo izogniti opravičilo in delu....

Pogosto javno obsojam, seveda vedno takrat, ko obsojane osebe ni zraven.

Če pa je slučajno zraven, jo obsojam v svojem srcu.

V vsem svojem obsojanju ne zmorem videti človeka in ga skušati razumeti, ker je moje srce trdo.

Gospod, kdaj bom nehal obsojati?

Prosim, pomagaj moji nemoči!

II. postaja: JEZUSU NALOŽIJO KRIŽ

Kateri so križi, ki jih nalagam bližnjim?

Je to križ, ko bi moral prijeti za kakšno delo, pa se mu raje izognem in ga prepustim bližnjemu, naj ga opravi?

Sem lahko s svojim vedenjem, obnašanjem, s svojimi reakcijami v breme bližnjim in jim s tem nalagam križe?

Ali pa morda nisem pripravljen slišati bližnjega v njegovih potrebah in mu rajši težim s svojimi, naj jih upošteva in izpolni in mu s tem nalagam križ?

Kaj pa moj križ?

Kako nosim križ svojega življenja skozi vsak dan?

Si ga vsako jutro znova oprtam in krenem pogumno po poti za Gospodom, ali pa ga odlagam, se smilim samemu sebi in se morda celo upiram?

Gospod, kdaj bom zmož res v polnosti sprejeti križ,
ki mi ga nalagaš,
ter brez obotavljanja in nerganja hoditi za teboj?

III. postaja: Jezus pade prvič pod križem

Obupan sem.....

Življenje je včasih tako težko, da bi najraje pobegnil in vse pustil v nemar.

Ko mi celo moji najbližji začnejo presedati, ko mi gredo na živce,
ko mi nasprotujejo, ko me kdo namerno žali, zasmehuje in ponižuje,
ko me namerno prizadene in rani. In takrat boli.....

Takrat ne morem več.

Padem: spustim se v vrtinec kritiziranja, opravljanja, obrekovanja,
samo da bi mu povrnil bolečino, ki mi jo je tisti prizadejal.

In če to ni dovolj, mu bom skušal bolečino vrniti z zvrhano in potlačeno mero....

Gospod, kolikokrat bom še padel pod težo odnosov z bližnjimi in se jim izneveril?

Prosim Te, Gospod, Ti me podpiraj in mi stoj ob strani!

IV. postaja: JEZUS SREČA SVOJO MATER

Kakšen odnos imam do svoje matere Cerkve?

Kako se javno šopirim s svojim mnenjem o Cerkvenih dostojanstvenikih, o vidnih in manj opaznih delavcih v Gospodovem vinogradu?

Je Cerkev zame ljubeča mati, ki me hrani s svojim duhovnim bogastvom, vzgaja, omogoča hojo za Gospodom, bogati s svojim izkustvom, postavlja prave smernice za moje življenje....?

Ali pa mater Cerkev doživljam kot totalitaren aparat, ki v svoji okostenelosti duši in tlači pod seboj vse, kar se znajde pod njenim plaščem?

Jo imam za mater ali za mačeho?

Gospod, kdaj si bom upal docela prepustiti se vzgoji, objemu in varstvu matere Cerkve?

V. postaja: SIMON IZ CIRENE POMAGA JEZUSU NOSITI KRIŽ

Imam odprte oči za dogajanje okoli sebe?

Kakšen je moj odnos do ljudi, s katerimi živim?

Sem res dejavno in v čim večji možni meri vključen v odnose,

ali pa sem samo uporabnik storitev in ugodnosti,

ki jih prinaša življenje v skupnosti z drugimi in

potemtakem prispevam v skupnost samo toliko, kolikor je najbolj nujno potrebno,

kolikor me pač prisili socialni pritisk,

da slučajno ne bi slišal kritik, da se izogibam?

Kolikokrat sem angažiran samo zaradi prisile in ne iz srca,

tako kot je bil Simon iz Cirene?

Gospod, daj mi neustrašno in voljno srce, da se ne bom bal, ampak bom zavzeto pomagal vsem, ki potrebujejo mojo pomoč.

VI. postaja: VERONIKA PODA JEZUSU POTNI PRT

Zmorem videti bližnjega, ki je v stiski in potrebuje mojo pomoč?

Kako se takrat obnašam?

Takoj priskočim na pomoč ali pa se raje umaknem v ozadje in

zavit v vato lastne udobnosti in ugodja čakam,

da bo pomagal kdo drug, ki je sposobnejši od mene,

ki ima več talenta, časa, energije in vsega ostalega.....

Sicer pa, zakaj bi se sploh izpostavljajal?

S tem bi samo ogrozil svoje mesto, omadeževal svoje dobro ime,

si pridobil celo kopico nasprotnikov

in se dal po nepotrebnem v zobe marsikateremu škodoželjnežu.

Pa si res samo ne upam,

ali sploh nisem sposoben pristopiti k bližnjemu in mu biti v oporo,

v pomoč, biti z njim, ko to najbolj potrebuje?

Gospod, bom sploh kdaj zmoget biti tako odprt in čuteč,

da bom zmoget biti z bližnjim,

ko bo on to potreboval?

VII. postaja: JEZUS PADE DRUGIČ POD KRIŽEM

Ne zmorem več....

Življenje kristjana je preveč naporno.

Predvsem pa zahteva same odpovedi in nekakšno askezo.

Kako naj vse to živim sredi tega sveta,

ki je prepojen z uživanjem, zabavami, omamo?

Po drugi strani pa, kaj je tako problematičnega,

če ga povprečen kristjan kdaj pa kdaj spiije kak kozarec več za dobro voljo?

Poleg tega ne vidim nobenega problema v tem,

če si kdaj prevetrim hormone na erotičnih spletnih straneh

in preizkusim svojo spolnost, če še vedno funkcionira.

Kaj pa je to kaj takega!?

In navsezadnje: saj sem čisto normalna oseba

in kako naj se v tem svetu, prepojenem s seksualnostjo, sploh drugače obnašam?

Če pa mi slučajno vest ne dovoli, da bi si kaj takšnega privoščil,

se gotovo ne bo oglasila, ko bom te potrebe začel nadomeščati s hrano,

samo tako, malo, da se bom pocrkľjal in potolažil.

Če je že na drugih področjih toliko zahtevane odpovedi,

si bom pa vsaj tu malo privoščil....

Gospod, padam, vedno znova padam na poti, ko hodim za teboj.

Pomagaj mi, da bom res Tvoj učenec.

VIII. postaja: JEZUS TOLAŽI JERUZALEMSKE ŽENE

Včasih se komaj vlečem pod težo lastnih problemov, notranjih stisk in pritiskov. Komaj se pe držim na nogah, toliko, da ne padem: imam duhovno sušo, sem v napetih odnosih z bližnjimi in poln sem lastnih težav in stisk.

In takrat se kot zanalašč vedno najde nekdo, ki pri meni išče pomoč in tolažbo. Prav v trenutku, ko bi sam najbolj potreboval tolažbo, ko bi si želel, da me nekdo sliši, posluša, da je z mano, da me razume, bodri, podpira in opogumlja, prav takrat moram biti jaz sam tisti, ki se moram tem lastnim potrebam odpovedati, iti preko sebe in biti za drugega, za tistega drugega, ki je prišel k meni, da bo slišan, sprejet, ljubljen. Gospod, daj mi vedno moči, da bom zmogel iti preko sebe, da bom počel to pristno, brez hinavščine, v ljubezni do drugega in popolni predanosti tebi.

IX. postaja: JEZUS PADE TRETJIČ POD KRIŽEM

Vse je brez smisla.....

Ne grem se več. Sem kot hinavec, kot pravi farizej.

Moj zunanji videz kristjana je nališpan samo še z lepim nasmeškom in rutinsko tradicijo. Vse ostalo je izginilo:

molim skorajda nič, če pa že, je to samo še brbljanje in blebetajoče ponavljanje enih in istih besed, ki mi nič več ne pomenijo. Iščem samo še priložnosti, kjer bom najlažje prišel skozi, kjer bom potegnil največ lastnega užitka.

Živim v zaprtosti lastnega individualizma, ker je tako najlažje, vendar pri tem postajam vse bolj zaprt, osamljen in zagrenjen.

Ne upam in ne želim si biti v kakšnem posebno tesnem odnosu s komerkoli.

Najbolj varni so bežni, hitri in nezavezujoči odnosi z ljudmi, ki sploh ne vedo, kdo sem v resnici.

Tako preprosto ne gre naprej.

Bom vse življenje tak hinavec pred seboj, pred ljudmi in pred Bogom?

Gospod, ne morem več.

Ta križ je zame pretežek.

Rad bi se prepustil lagodnemu življenju....

pa vendar nekje globoko v srcu vem, da me ti kličeš, naj hodim za teboj.

Pomagaj!

X. postaja: JEZUSA SLEČEJO

Tako rad govorim o svojih bližnjih.

Ja, je pač lažje kot o sebi.

Zakaj bi govoril o sebi, o svojih težavah, problemih, o svojih napakah, ko pa jih imajo drugi toliko več in njihove so toliko bolj sočne in vidne.

Pa še nekaj: prav dobro je komu povedati kakšno sočno novico, da oni kar pisano pogleda.

Ja, včasih res uživam, ko koga prav podrobno seciram, tudi njegove najmanjše napake in slabosti.

V resnici pa sem sam velik bednik, ki si ne upa biti to, kar je.

Ne upam si govoriti o sebi, o svojih stiskah, svojih problemih, o svojem počutju in doživljanju.

Namesto da bi odpiral svoje srce, da bi bližnjim odkrival sebe, rajši slačim druge.

Gospod, daj, da se bom ugriznil v jezik, ko bom hotel z besedami slačiti bližnjega in daj mi moči in poguma, da se bom zmozel razkrivati bližnjim v svojih potrebah, željah, občutkih in v vsem, kar sem.

XI. postaja: JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ

"Kaj pa ti veš? Ma, ne si mi delat pametnega!

Pa saj ti nimaš pojma, kaj se sploh oglašáš?

A, ti boš meni govoril?

Rajši poglej sebe, kakšen si!"

Včasih tudi na tak način svojemu bližnjemu izkazujem svojo ljubezen in pozornost do njega.

Moje besede so včasih zelo težke.

Z njimi pribijam.

Zabijam naravnost v rano, zabijam in povzročam neznosno bolečino.

Ranim. Samo z besedo.

Gospod, postavi stražo pred moje ustnice in ustvari mi usmiljeno, ljubeče in čuteče srce, da bom znal in zmozel objeti rane bližnjega, ne pa, da mu jih povzročam.

Nazaj na vrh

XII. postaja: JEZUS UMRE NA KRIŽU

Kaj mi pomeni umiranje?

V čem in s čim umiram?

Zmorem umirati sebi?

Na primer takrat, ko mi v ospredje začne udarjati moj ego?

Ko se začnem dokazati, da sem nekdo,

da sem pomemben, da sem nekaj naredil, ko bi rad bil nekdo?

Zmorem takrat ostati v skromnosti in skritosti?

Ali pa moj ego zahteva potrditve in da se me opazi?

Umiram svojim načrtom in želim in se prepuščam božjemu vodstvu,

ali pa se na vso moč oklepam svoje volje, svojih načrtov in vizij?

Se zmorem "odpovedati se sebi" - se pravi umreti sebi,

ali pa sklepam nekakšne polovičarske kompromise,

v smislu: veš, Bog, saj sem še kar v redu kristjan

in se trudim približno izpolnjevati tvojo voljo,

zdaj pa naj gre še malo po moje.

Gospod, daj mi moči, da se bom vsak dan znova zmogel in znal odpovedati samemu sebi, svojim željam in interesom,

da bom zmogel umreti sebi,

zato da se bom lahko res kot kristjan v polnosti odprl tebi.

XIII. postaja: MRTVEGA JEZUSA POLOŽIJO MARIJI V NAROČJE

Pridejo dnevi, ko nič ne morem.

Ko se mi sesujejo vsi dobri sklepi, načrti,

ko mi za vse postane čisto vseeno, ko sem v duhovni puščavi,

ko se prepustim apatiji, brezdjelju, depresiji, samopomilovanju in še čemu.

V takšnih trenutkih je težko vztrajati,

takrat je težko biti kristjan.

Saj si v svojem temelju tega želim,

vendar preprosto ne zmorem, nimam moči.

Gospod, daj mi moči,

da se bom tudi v takih trenutkih znal in zmogel izročiti

v tvoje varstvo po naši materi Mariji.

Naj se v takšnih trenutkih krize zatečem v tvoj varni objem.

Gospod, ti veš, da v trenutkih malodušja ničesar ne zmorem,

zato mi ti pomagaj in me sprejmi v svoj varni objem!

XIV. postaja: JEZUSA POLOŽE V GROB

Znam in zmorem biti v tišini, v samoti?

Stran od vsakodnevnega drvenja in hitenja od ene stvari k drugi.

Stran od vrveža ulice, pomembnih lastnih aktivnosti,

mobilnega klepetanja, virtualnih svetov internetnega brskanja, hrupne glasbe...

Je zame tišina preveč prazna in moreča?

Ali znam in zmorem biti sam s sabo?

Kaj se takrat dogaja z mano?

Me začne razžirati praznina moje duše

ali pa občutek popolne osamljenosti in odtujenosti od vsega?

Me je strah te tišine, te praznine, te samote....?

Kako mi je, ko sem sam, čisto sam.....

Sta ta zaprtost in samota kraj moje največje tesnobe in brezupa,

ali je to kraj, kjer se najbolj pristno in v polnosti srečam s seboj

in z Gospodom?

Gospod, rad bi se naučil biti sam s sabo,

sam s svojo samoto in praznino,

ker vem, da se lahko samo tam resnično srečam s teboj.

Samo tam sem lahko jaz resnično jaz,

samo tam sem lahko jaz resnično tvoj, ves tvoj.

Amen.

SKLEP

Grob je prazen.

Odprl sem svoj zatohli grob, poln grehov, padcev, lastne samozadostnosti, strahu in osamljenosti.

Vstopi vanj, Gospod, očisti vso navlako,

ki se je nabrala v meni.

Napolni me s svojo močjo, voljo, pogumom, vztrajnostjo, usmiljenjem in ljubeznijo.

Naj ti kot kristjan služim z vsem, kar sem in kar imam.

Naj služim tebi, svojim bližnjim in vsem ljudem,

h katerim me pošiljaš.